

12. 5. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných legislativních událostí 5.5.2008 - 11.5.2008

Poslanecká sněmovna přijala novelu zákona o podnikání na kapitálovém trhu, která podle ministerstva financí přináší nejzásadnější změny pro český kapitálový trh za posledních deset let. Novela přejímá evropskou směrnici o trzích finančních nástrojů MiFID, zlepšuje mimo jiné postavení drobného klienta na kapitálovém trhu a přináší konec monopolu národních burz na obchodování s akcemi.

Poslanecká sněmovna

6.5.2008

Vyrovnaní s církvemi se odkládá, Poslanecká sněmovna bod vyřadila ze schůze

K projednávání sporného vládního návrhu majetkového vyrovnaní s církvemi se Poslanecká sněmovna vrátí asi až na své červnové schůzi. Původně se předpokládalo, že se tématem bude zabývat dříve. Opozice se ale postavila proti a s návrhem nesouhlasil ani poslanec ODS Vlastimil Tlustý a někteří další občanští demokraté, kteří vládní předlohu kritizují.

Předminulý týden sněmovna nejen hlasy opozice, ale i tří poslanců ODS debatu o normě přerušila a odročila do doby, než vláda vyjasní, jak dospěla k rozsahu a ceně vydávaného majetku. Kabinet již text doplnil a podle ministrů tím požadavky nespokojených poslanců splnil. Opozice ani kritici uvnitř ODS si to ale nemyslí.

Vláda počítá s vrácením asi třetiny majetku zabaveného za komunistické vlády církevním řádům, zbytek by měla nahradit finanční částka ve výši 83 miliard korun. I s úrokem by to bylo za 60 let celkem přibližně 270 miliard korun. Opozice tvrdí, že stát chce být k církvím velkorysejší, než byl v minulosti k jiným restituentům. V ODS se minulý týden proti předloze postavili Vlastimil Tlustý, Jan Schwippel a Juraj Raninec. Jmenovaní poslanci se domnívají, že kabinet navržená čísla zdůvodňuje nedostatečně a neúnosně zatěžuje budoucí generace.

Smlouva o uznání Mezinárodního trestního soudu podpořena v prvním čtení

Sněmovna v prvním čtení podpořila smlouvu o uznání Mezinárodního trestního soudu, jehož posláním je stíhat a trestat válečné zločiny, zločiny proti lidskosti, genocidu a agresi. Projednávání smlouvy podpořili i její kritici z řad ODS. Ke schvalování smlouvy sněmovna přistoupila po devíti letech od jejího podpisu, což ministr zahraničí Karel Schwarzenberg označil za "zvláštní otálení". "Náš dosavadní nečitelný postoj snižuje důvěryhodnost České republiky jako státu prosazujícího ochranu lidských práv ve světě," uvedl ministr. Připomenul, že Česko je poslední zemí EU, která smlouvu dosud neratifikovala, což je žádoucí změnit i vzhledem k nadcházejícímu předsednictví České republiky Evropské unii. Proto je schválení smlouvy prioritou celé země, nikoli jen některé politické strany, podotkl Schwarzenberg, kterého do vlády nominovala Strana zelených. Nepřímo tak odmítl spekulace médií o tom, že chce ODS výměnou za schválení smlouvy přimět všechny poslance za Stranu zelených k souhlasu s umístěním americké radarové základny v Brdech. "Vnímám slučování tohoto tématu s jinými aktuálními otázkami zahraničněpolitického rázu jako nesmyslné a nezodpovědné," prohlásil ministr, podle něhož "vláda nenalezla žádný opodstatněný argument pro odmítnutí ratifikace".

Čeští občané podle Schwarzenberga zůstanou i poté, co se Česko ke smlouvě připojí, pod ochranou státu. "Jejich předání Mezinárodnímu trestnímu soudu by nastalo pouze v situaci, když by Česká republika nebyla schopna zajistit jejich stíhání sama," zdůraznil ministr. To ale podle tvůrců zákona nehrozí, stíhání zajistí české soudy. Podle ministra Cyrila Svobody (KDU-ČSL) nehrozí ani to, že by byli podle smlouvy souzeni čeští vojáci působící v zahraničí.

Ani kritik smlouvy Marek Benda (ODS) nenavrhl její odmítnutí. Nadále však pochybuje o smysluplnosti tohoto tribunálu jako nástroje mezinárodního míru a bezpečnosti. Tento soud podle Benda moc nepomáhá řešení aktuálních konfliktů ve světě a mezinárodní společenství se tím zbavuje své odpovědnosti efektivně zasáhnout proti znepráteným stranám. Benda také připomenul, že jeho statut neratifikovaly USA, Rusko, Čína, tedy stálí členové Rady bezpečnosti OSN.

Na to poukázal i komunista Stanislav Grospič, podle něhož to snižuje vážnost soudu i jeho plnohodnotné působení. Neúspěšně proto navrhoval odložit schvalování smlouvy v Česku až na dobu, kdy ji schválí i všechny tři velké země. Podle Schwarzenberga si Grospič z poslanců dělá šašky a jeho nerealistický požadavek fakticky znamená zamítnutí smlouvy.

K závěrečnému schvalování smlouvy, kterou podpořili i sociální demokraté, se tak sněmovna sejde po projednání ve výborech zahraničním a ústavně-právním, a to zhruba za tři měsíce.

Mezinárodní trestní soud zahájil svou činnost před pěti lety v návaznosti na předchozí tribunály pro prošetření zločinů během regionálních konfliktů. Nyní se věnuje vyšetřování závažných zločinů ve čtyřech afrických zemích - v Súdánu, Ugandě, Demokratické republice Kongo a Středoafrické republice.

7.5.2008

Poslanecká sněmovna schválila novelu stavebního zákona, přehlasovala Senát

Umístit stavbu v nezastavěné části obce, která nemá zpracovaný územní plán, umožní novela stavebního zákona, kterou přijala Poslanecká sněmovna. Podle dosud platného zákona to možné nebylo. Poslanci přehlasovali Senát, kterému vadilo, že novela vyjmenovává, jaké stavby je možné v těchto místech stavět. Tento výčet proto senátoři navrhli zobecnit a zachovat povolování staveb územním řízením. Sněmovna se ale přiklonila k původní verzi návrhu. Novela nyní putuje k podpisu prezidentovi.

Problém se týká asi 2800 obcí, které většinou nemají víc než 1000 obyvatel. Až do roku 2015 bude možné podle přijatého přechodného ustanovení v těchto místech stavět například stavby pro bydlení nebo stavby občanské vybavenosti. Ty ale budou muset hraničit s pozemky v zastavěném území. Povoleny budou také zemědělské stavby pro trvalé bydlení s nejvýše třemi samostatnými byty. Stavět takto bude ale možné jen se souhlasem zastupitelstva obce. Souhlas také bude moci obsahovat podmínky pro umístění stavby.

Novela má také zjednodušit povolování souboru staveb. Pokud například stavebník staví současně rodinný dům a vedle něj garáž, projedná to stavební úřad prostřednictvím jednoho povolení. Obce by také podle nové úpravy nahrazovaly zpracované územní plány nikoli v pětileté, ale devítileté lhůtě. To by jim mělo pomoci ušetřit peníze.

Norma má také usnadnit výstavbu plotů. Například na postavení všech plotů vyšších než 1,8 metru, které by hraničily s veřejným prostranstvím, je nyní třeba stavební povolení, přičemž tyto ploty nesměly být postaveny svépomocí. Nově už to nebude nutné.

Sněmovna schválila nový zákon proti praní špinavých peněz

Poslanecká sněmovna schválila nový zákon proti takzvanému praní špinavých peněz. Norma, která do českého práva zavádí směrnici Evropské unie, má pomoci v boji proti financování terorismu a organizovaného zločinu tím, že ztíží možnost legalizovat výnosy z trestné činnosti.

Počítá mimo jiné s tím, že se účastník obchodu bude identifikovat při každé transakci převyšující částku 1000 eur (zhruba 25.000 korun). Nyní banky a další finanční instituce musejí žádat doklady jen u sum přesahujících 100.000 korun. Údaje o jménu klienta by banky schraňovaly pro případ, že

by později transakci začala vyšetřovat policie a bylo by nutné zpětně dohledat, kdo peníze poslal. Ministr financí Miroslav Kalousek (KDU-ČSL) se nedomnívá, že by částka 1000 eur byla příliš malá a že by nová povinnost finanční instituce zahrnila. "Rozhodně to nevyvolá žádné zvýšené náklady nebo enormně zvýšené náklady," odpověděl na dotaz novinářů.

Podezřelé obchody budou nově povinné evidovat nejen instituce bankovního trhu, ale například i advokáti, notáři, soudní exekutoři, auditoři a daňoví poradci. Stejnou povinnost budou mít i podnikatelé, pokud přijmou platbu v hotovosti v hodnotě nad 15.000 eur (asi 375.000 korun).

Zákon také podstatně rozšiřuje pro odpovědné instituce povinnost sledovat a kontrolovat obchody svých klientů. Ti budou mít povinnost u transakcí nad 15.000 eur doložit smysl a účel transakce a původ prostředků v ní použitých.

Zpřísnit se má také dohled nad finančními transakcemi u "politicky exponovaných osob", například ministrů, poslanců a senátorů, soudců či vysoce postavených diplomatů a vojáků. Přísnější kontrola se ale bude vztahovat pouze na zahraniční funkcionáře, nikoliv na české politiky.

Podle stínového ministra vnitra ČSSD Františka Bublana vláda interpretovala v tomto bodě evropskou směrnici špatně. Zákon by podle něj měl zahrnovat do kategorie "politicky exponovaných osob" i tuzemské politiky. Sněmovna ale Bublanův pozměňovací návrh, který měl tuto mezeru vyplnit, nepřijala. Zákon proto omezuje okruh sledovaných funkcionářů na lidi, kteří mají bydliště mimo Českou republiku nebo v zahraničí vykonávají funkci.

V závěrečném hlasování neuspěl ani návrh bezpečnostního výboru, podle nějž měli mít povinnost identifikovat své klienty i obchodníci s drahými kameny a kovy, stejně tak jako prodejci výrobků z těchto materiálů. Bezpečnostní výbor neúspěšně požadoval také to, aby byly evidovány všechny transakce s tímto druhem zboží.

Ročně eviduje finanční analytický útvar ministerstva financí na 3000 podání o podezřelých transakcích, a to převážně z bankovního sektoru. Po jejich vyhodnocení podávají úředníci každý rok zhruba 100 až 150 trestních oznámení. Zdrojem špinavých peněz v ČR jsou podle odborníků nejčastěji daňové úniky, zneužívání informací v obchodním styku a úplatky.

Česko mělo evropskou směrnici proti praní špinavých peněz zavést do svého práva už v prosinci loňského roku. Například europoslankyně Jana Hybášková (SNK ED) proto již delší dobu upozorňuje na to, že by parlament neměl přijetí zákona dále odkládat. Vládní návrh nyní posoudí ještě Senát a prezident.

Sněmovna podpořila směrnici o trzích finančních nástrojů

Poslanecká sněmovna přijala novelu zákona o podnikání na kapitálovém trhu, která podle ministerstva financí přináší nejzásadnější změny pro český kapitálový trh za posledních deset let. Novela přejímá evropskou směrnici o trzích finančních nástrojů MiFID, zlepšuje mimo jiné postavení drobného klienta na kapitálovém trhu a přináší konec monopolu národních burz na obchodování s akciemi.

Česko mělo směrnici přijmout do 31. ledna loňského roku a kvůli zpoždění už muselo čelit žalobě Evropské komise. Vláda návrh schválila letošní rok v lednu. Novela nyní zamíří do Senátu, pokud ten ji schválí, dostane ji k podpisu prezident.

Směrnice vytváří jednotný evropský trh pro akcie, komodity a finanční deriváty. Novela zavede jednotný režim pro regulovaný trh s investičními nástroji, a přestane tak být rozlišován trh burzovní a mimoburzovní. Novinkou bude zavedení takzvaného vícestranného obchodního systému jakožto speciální formy trhu s investičními nástroji, pro který jsou stanoveny nižší požadavky proti trhu regulovanému.

Sněmovna podpořila nižší silniční daň pro nová vozidla

Poslanecká sněmovna schválila vládní novelu zákona o silniční dani, která by měla přimět podnikatele k nákupu novějších automobilů s nižšími emisemi.

Novela zákona o silniční dani mění výpočet slevy ze základní sazby daně tak, že nově bude záviset na stáří vozu, a nikoli na emisní třídě Euro. Zároveň zavádí zdanění pro automobily již od 3,5 tuny.

Silniční daň se netýká všech motoristů, ale odvádí se s určitými výjimkami za všechna vozidla určená k podnikání.

Novela také osvobozuje od daně nákladní vozidla do 12 tun, která jezdí na pohon šetrný k životnímu prostředí. Jde o auta na elektrický pohon, na hybridní pohon, zkapalněný ropný plyn (LPG), stlačený zemní plyn (CNG) nebo mohou spalovat směs benzínu a etanolu označenou jako E85. Sněmovna odmítla návrh na zrušení této výjimky, proti níž se postavil daňový expert ODS Michal Doktor. Ministr financí Miroslav Kalousek (KDU-ČSL) uvedl, že návrh má v tuto chvíli velmi problematickou logiku. V Česku jsou sice podle něj homologována některá vozidla, která mohou na toto palivo jezdit, není zde ale jediná čerpací stanice, kde by se prodávalo. "Z 'ekologických' důvodů jsme osvobodili některá vozidla od silniční daně, která z technických důvodů budou samozřejmě jezdit na fosilní paliva. A budou tedy ovzduší zatěžovat úplně stejně jako ostatní vozidla, ale budou z ekologických důvodů osvobozena od silniční daně," zdůraznil.

Senát

6.5.2008

Senát požádal ÚS, aby lisabonskou smlouvu projednal přednostně

Senát požádal Ústavní soud (ÚS), aby lisabonskou reformní smlouvu Evropské unie projednal přednostně. Pokud soudci návrhu vyhoví, budou se souladem dokumentu s českým ústavním pořádkem zabývat okamžitě, bez ohledu na to, že plénum soudu eviduje desítky dalších, dříve doručených návrhů na rušení zákonů a jiných podnětů. Rozhodnutí o případném projednání mimo pořadí padne v nejbližších dnech, uvedl mluvčí soudu Michal Spáčil.

Senát se minulý měsíc rozhodl, že soudce požádá o přezkum lisabonské smlouvy. ÚS již podle Spáčila obdržel písemnou podobu žádosti. Její součástí je návrh na přednostní projednání, o kterém musí soud rozhodnout zvláštním usnesením. Podle rozpisu práce dostal lisabonskou smlouvu na starost soudce Vojen Güttler. Konečný postoj soudu ale vzejde z hlasování pléna, tedy sboru všech 15 ústavních soudců.

Lisabonská smlouva má místo neschválené euroústavy reformovat instituce EU. Zavádí funkce představitele pro zahraničí a bezpečnost a předsedy Evropské rady, který by byl volen na 2,5 roku. Vymezuje rozdělení pravomocí mezi EU a členské státy s možností jejich obousměrného přenosu. Senát konkrétně navrhl ústavní přezkum šesti oblastí smlouvy, například předání některých pravomocí na evropskou úroveň, možnost měnit způsob rozhodování v Radě EU z jednomyslného na většinový, čímž by členské státy ztratily právo veta, a způsob uznání Listiny základních práv EU a její právní závaznost pro Česko.

"Je vzhledem k charakteru Evropské unie jakožto společenství států (nikoli spolkového státu) tento rozměr parlamentní demokracie postačující?" ptají se například senátoři v žádosti. Následuje dotaz, zda smlouva neporušuje článek ústavy, podle kterého zákonodárná moc v České republice náleží parlamentu.

Přezkum souladu mezinárodních smluv s právním řádem státu patří k hlavním a původním úkolům ústavních soudů v demokratických zemích. Český ÚS v poslední době podobný úkol neměl. I proto nelze podle Spáčila předjímat, jak rychle o lisabonské smlouvě rozhodne. Soud si je však údajně vědom velké důležitosti věci.

Návrh na přednostní projednání je u Ústavního soudu poměrně běžný, ne vždy však soudci vyhoví. V minulých letech vyhlásili mimo pořadí například nález o návrhu na zrušení části novely zákona o střetu zájmů a o stížnosti proti zrušení komunálních voleb v jednom z brněnských okrsků. Přednostně soud řeší také návrh na zrušení reformy veřejných financí.

Zdroj:ČTK

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)